

Kopsavilkums

Sabiedrības informēšana par uzņēmumu:

1. uzņēmuma (uzņēmējiesabiedrības) nosaukums, informācija par operatoru, īpašnieku un iekārtas atrašanās vietu:

SIA „„VENTSPILS NAFTA” TERMINĀLS”, naftas un naftas produktu tranzīta pakalpojumu uzņēmums Talsu ielā 75, Ventspilī.

Uzņēmuma īpašnieki: uzņēmuma kapitāla daļas 51% apjomā pieder a/s „Ventspils nafta”, bet 49% pieder „Eurotank Holding Sarl”, kura īpašnieks ir VTTI – starptautisks naftas produktu termināļu tīkls.

SIA „„Ventspils nafta” termināls” atrodas Ventspils pilsētas ziemeļaustrumu daļā, pilsētas nomalē, 3 – 4 km attālumā no pilsētas centra, Ventas upes labajā krastā, pie Baltijas jūras. Uzņēmuma teritoriju no trim pusēm iekļauj Ventspils zaļā zona. 300 m attālumā no teritorijas ziemeļrietumu stūra ir jūras krasts. 700 m uz dienvidiem atrodas Pārventas dzīvojamais masīvs. Kopš 2000.gada uzņēmums ir sertificēts atbilstoši starptautisko standartu ISO 14001 un ISO 9001 prasībām.

Standartu ISO 14001 un ISO 9001 ieviešana balstās uz pilnīgas brīvprātības principiem, un šo standartu veiksmīga uzturēšana ir tieši atkarīga no visu līmeņu darbinieku līdzdalības.

Kvalitātes vadības standarts ISO 9001 ir saistīts ar darba organizēšanas veidu uzņēmumā un paredz konkrētas prasības, kuru izpilde garantē uzņēmuma sniegto pakalpojumu atbilstību noteiktai kvalitātei.

Vides vadības standarta ISO 14001 mērķis ir efektīvas vides vadības sistēmas izveide uzņēmumā, nodrošinot sistemātisku un plānveidīgu vides jautājumu risināšanu, apliecinot uzņēmuma izpratni par vides problēmām un apņemšanos tās risināt atbilstoši augstiem vides standartiem.

2012.gada oktobrī uzņēmuma vadības sistēma tika veiksmīgi sertificēta arī atbilstoši standarta OHSAS 18001:2007 prasībām.

OHSAS 18001 ir starptautisks standarts, kas nosaka prasības arodveselības un darba drošības sistēmai uzņēmumā, ko Latvijā parasti saprot ar jēdzienu - *Darba aizsardzība*. Šajā standartā ir precizētas prasības attiecībā uz arodveselības un darba drošības pārvaldību, lai uzņēmums izveidotu un īstenotu politiku un mērķus darba aizsardzības jomā, ievērojot tiesisko aktu prasības un informāciju par darba vides riskiem uzņēmumā.

2. Tās ražošanas apraksts un iemesls, kāpēc organizēta sabiedriskā apspriešana

SIA „„Ventspils nafta” termināls” ir naftas un naftas produktu pieņemšanas, uzglabāšanas un pārkraušanas uzņēmums, kas nodrošina:

- naftas un dīzeļdegvielas pieņemšanu no cauruļvada;
- naftas un naftas produktu pieņemšanu no dzelzceļa;
- naftas un naftas produktu uzglabāšanu rezervuāros;
- naftas un naftas produktu pārsūkņēšanu no tankkuģiem un tankkuģos;
- benzīna butanizāciju;
- benzīnu, dīzeļdegvielu un petroleju jaukšanas operāciju (blendinga) veikšana;
- naftas un naftas produktu iekraušanu dzelzceļa cisternās;
- naftas produktu iekraušanu dzelzceļa cisternās un autocisternās;
- etanola iekraušanu dzelzceļa cisternās un etanola piejaukšanai benzīnam, pārkraujot autocisternās¹;
- biodīzeļdegvielas pārkraušanu, uzglabāšanu rezervuāros un pievienošanu dīzeļdegvielai;

¹ Pēc nosacījumu izpildes

- naftas un naftas produktu kvalitātes analīzes.

Uzņēmums ir lielākais šāda veida pakalpojumu sniedzējs Baltijas jūras reģionā. Nafta un naftas produkti tiek saņemti no kuģiem, dzelzceļa cisternās no dzelzceļa un pa cauruļvadu. Uzņēmuma pārkrājamās produkcijas sortimentā ietilpst jēlnafta, dīzeļdegviela ar dažādu sēra saturu, dažādu marku benzīns un tā frakcijas, kā arī butāns un izobutāns benzīna butanizēšanai.

Uzņēmuma teritorijā izvietoti 105 dažāda tilpuma rezervuāri. Reservuāru parks sastāv no četriem laukumiem, kuros tiek uzglabāti noteiktas nomenklatūras naftas produkti un nafta. Reservuāru parkā ir 65 rezervuāri ar tilpumu 5000 m³ katrs, 5 rezervuāri ar tilpumu 10 000 m³ katrs, 31 rezervuārs ar tilpumu 20 000 m³ katrs un 4 rezervuāri ar tilpumu 50 000 m³ katrs. Reservuāri savā starpā savienoti ar cauruļvadu sistēmu, pa kuru, izmantojot tehnoloģiskās sūkņu stacijas, tiek nodrošināta produktu pārsūkņēšana no dzelzceļa cisternām, uz kuģiem, kā arī produktu pārsūkņēšana no rezervuāra uz rezervuāru, veidojot naftas un naftas produktu pārsūkņēšanas tehnoloģiskās līnijas. Reservuāru parka procesu vadība ir apvienota un pilnībā datorizēta. Sistēma kontrolē rezervuāru uzpildīšanas un iztukšošanas procesus, temperatūras režīmus rezervuāros, sūkņu atslēgšanu iespējamo avāriju situācijās. Reservuāri ir izvietoti grupās un savstarpēji norobežoti ar aizsargvaļņiem.

Uzņēmuma teritorijā darbojas trīs naftas produktu dzelzceļa cisternu divpusējās noliešanas un uzpildīšanas estakādes. Noliešanas process ir automatizēts (padeves sistēma, līmeņa kontrole, plūsmas mērītājs). SIA „Ventspils nafta” termināls” teritorijā izvietota arī autocisternu uzpildes stacija, kura paredzēta naftas produktu transportēšanai pa sauszemi. Kopējais SIA „Ventspils nafta” termināls” naftas un naftas produktu uzglabāšanas tilpums šobrīd ir 1 195 000 m³.

Pamatprocesa nodrošināšanai uzņēmumā izveidota palīgdienestu bāze, kurā atrodas metināšanas postenis, garāžas un noliktava. Ņemot vērā uzņēmuma darbības ar viegli uzliesmojošām vielām un augsto riska pakāpi, 2000. gadā tika veikta palīgdienestu rekonstrukcija, izveidojot Latvijā modernāko ugunsdzēsēju depo ar pilnībā automatizētu dispečeru vadības centru.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2014.gada 25.novembra noteikumiem Nr.724 „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”, SIA „Ventspils nafta” termināls” ir sagatavojusi smakas emisijas limita projektu.

3. piesārņojošās darbības apraksts (norāda izmantojamās resursus un emisiju ietekmi uz vidi). Aprakstā sniedz šādas ziņas:

3.1. ūdens patēriņš (ikgadējais daudzums – esošajām iekārtām) un pasākumi ūdens lietošanas samazināšanai.

Uzņēmuma funkciju un darbības nodrošināšanai tiek izmantots divu veidu ūdens – tehniskais un dzeramais. Dzeramais ūdens tiek saņemts no pašvaldības SIA „Ūdeka” un izmantots sadzīves un tehnoloģiskajām vajadzībām. Dzeramais ūdens tiek saņemts arī no a/s „Ventbunkers”, novirzot to moliņu vajadzībām. Tehniskā ūdens ieguvei izmantojami trīs uzņēmuma teritorijā izvietotie artēziskie urbumi. Tehnisko ūdeni lieto rezervuāru hidropārbaudēm un citām tehnoloģiskajām vajadzībām. 2014. gadā iegūtais ūdens daudzums no urbumiem - 3055 m³.

Iegūtā ūdens daudzums tiek stingri kontrolēts un uzskaitīts – terminālā teritorijā ūdens sūkņtavās un pie urbumiem uzstādīti ūdens skaitītāji, kuru mērījumi tiek regulāri nolasīti un reģistrēti.

3.2. galvenie izejmateriāli (arī kurināmais un degviela) un to lietojums:

Galvenie izejmateriāli uzņēmuma iekšienē – pārkraušanas produkti – ir nafta un naftas produkti (jēlnafta, dīzeļdegviela, benzīns un tā frakcijas). Pamatprocesa nodrošināšanai tiek izmantoti dažādi palīglīdzekļi, materiāli un izejvielas: materiāli avāriju seku likvidācijai (rezerves nodrošinājums) – ugunsdzēsšanas putas, propāns, dažāda veida celtniecības materiāli. Dažādas ķīmiskas vielas naftas un naftas produktu kvalitātes analīžu veikšanai laboratorijā – izooktāns, nēfrāzs u.c. Transportam uzņēmuma iekšienē tiek izmantota degviela (benzīns un dīzeļdegviela).

3.3. bīstamo ķīmisko vielu lietošana un plānotie pasākumi to aizvietošanai:

Uzņēmuma pamatdarbība notiek ar bīstamajām vielām – naftu un naftas produktiem. Šīs produkcijas pārkraušanas procesa vadība ir apvienota un pilnībā automatizēta.

Uzņēmumā tiek nodrošināta rezervuāru pretkorozijas aizsardzība, kas ietver sevī rezervuāru rezervuāru ārējo, kā arī daļēji iekšējo virsmu krāsošanu. Gruntēšanas līdzekļi un krāsas netiek uzglabātas uzņēmuma teritorijā. Rezervuāru krāsošanu veic licencēta firma, kura konkursa kārtībā iegūst tiesības veikt šos darbus, tajā skaitā, nodrošinot arī izejvielu piegādi.

Naftas un naftas produktu kvalitātes noteikšanu un kontroli nodrošina uzņēmumā izvietotā laboratorija. Tajā tiek izmantotas bīstamas ķīmiskās vielas - izooktāns, nēfrāzs u.c. Izmantoto vielu daudzums ir atkarīgs no uzņēmumā pārkrautās produkcijas apjoma un tam attiecīgi nepieciešamā analīžu skaita.

3.4. nozīmīgākās emisijas gaisā un ūdenī (koncentrācija un ikgadējais lielums): Maksimālās gaisu piesārņojošo vielu emisijas ir šādas:

Piesārņojošā viela	Daudzums, t/gadā	
	No termināla teritorijas	Piestātnēs
Gaistošie organiskie savienojumi	379,6	1693,9
Daļiņas PM ₁₀	3,19	-

Piesārņojošā viela - smaka	Maksimālā piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma koncentrācija (ou _E /m ³)	Maksimālā summarā koncentrācija (ou _E /m ³)	Aprēķinu periods/ laika intervāls	Vieta vai teritorija	Uzņēmuma vai iekārtas emitētā piesārņojuma daļa summārajā koncentrācijā, %	Summārā piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu %
Koncentrācija no piestātņu darbības ²	1,34	1,42	Gads/1h	x- 351300 y- 365200	94,4	28,4
koncentrācija no termināla darbības (esošā ³ izmantošana)	1,78	2,79	Gads/1h	x- 355350 y- 366950	99,6	55,8
Koncentrācija no termināla darbības (plānotā ⁴ izmantošana)	2,66	2,67	Gads/1h	x- 355450 y- 367300	99,6	53,4

² SIA „Ventspils nafta” termināls” smaku emisijas limitu projekts, - Rīga: „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” SIA, 2015. gada aprīlis;

³ SIA „Ventspils nafta” termināls” smaku emisijas limitu projekts, - Rīga: „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” SIA, 2015. gada aprīlis;

⁴ SIA „Ventspils nafta” termināls” smaku emisijas limitu projekts, - Rīga: „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” SIA, 2015. gada aprīlis

3.5. atkritumu veidošanās un apsaimniekošana:

Uzņēmumā veidojas divu veidu atkritumi: bīstamie atkritumi un atkritumi, kas nav bīstami.

Kā bīstamie atkritumi uzņēmuma darbības rezultātā galvenokārt rodas naftas produktus saturoši atkritumi. To pamatā veido sārņi, kuri rodas rūpniecisko notekūdeņu priekšattīrīšanas iekārtu darbības gaitā, nelielā apjomā no uzglabāšanas rezervuāru tīrīšanas darbiem, savācot tajos uzkrājušos dažādas naftas vai naftas produktu nogulsnes (parafīnu un smiltis), kā arī, nelielā apjomā no iekārtu apkopes un uzturēšanas darbiem (eļļainas lupatas). Atkritumu turpmāku apsaimniekošanu veic līgumdarbu izpildītājs – uzņēmums, kuram ir derīgas atļaujas darbībām ar attiecīgajiem atkritumiem.

Pārējie bīstamie atkritumi – dzīvsudrabu saturošas lampas, izlietotās eļļas, akumulatori, ķīmiskus reaktīvus saturoši atkritumi, iepakojums, kas satur bīstamās vielas, krāsu, sveķu atkritumi, stikls vai plastmasa, kas sastāv no bīstamām vielām vai ir ar tām piesārņota – katru gadu tiek nodoti turpmākai apsaimniekošanai specializētos uzņēmumos, kuriem ir šīm darbībām nepieciešamās atļaujas.

Visi atkritumu veidi, kas rodas tehnoloģiskajā procesā vai veidojas tā nodrošināšanas rezultātā, ir reģistrēti SIA „Ventspils nafta” terminālā” atkritumu reģistrā.

3.6. trokšņa emisijas līmenis:

Būtiskākais troksnis, kas rodas uzņēmuma darbības nodrošināšanas procesā, ir transporta (autotransporta un dzelzceļa sastāvu) plūsmas uz un no uzņēmuma teritorijas radītais skaņas. 2003. gada jūlijā pie dzelzceļa iebrauktuves uzņēmuma teritorijā tika veikti trokšņa mērījumi pilno cisternu padevei uz noliešanas vietu un tukšo cisternu transportēšanai. Tā kā SIA „Ventspils nafta” terminālā” nenodarbojas ar naftas un naftas produktu transportēšanu pa dzelzceļu, bet izmanto tā pakalpojumus, ir pamats apgalvojumam, ka SIA „Ventspils nafta” terminālā” darbība nav būtisks trokšņu emisijas avots.

4. iespējamo avāriju novēršana:

- Uzņēmumā ir izstrādāti un ir spēkā plāni un instrukcijas, kas nosaka uzņēmuma rīcību avāriju situācijās (Civilās aizsardzības un avārijas situācijas likvidācijas plāns, Ārkārtējo situāciju gadījumu darbības plāns, Procedūru plāns mērījumu un monitoringa rezultātu izvērtēšanai, paziņošanai, cēloņu izmeklēšanai un pasākumu veikšanai normatīvo pārsniegumu gadījumos). Turklāt sabiedrībā ir izstrādāts un aktualizēts Ministru kabineta 2005. gada 19. jūlija noteikumu Nr. 532 “Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem” prasībām atbilstošs drošības pārskats. Rīcība avārijas situācijās noteikta dokumentā “Rīcības plāns neparedzēta piesārņojuma gadījumā ostas akvatorijā”, dokumentā “*Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi*”, *Civilās aizsardzības plānā*. Nepārtrauktas gatavības nodrošināšanai, reaģēšanai uz ārkārtas situācijām, uzņēmums veic regulāras mācībās ar reālistiskām ārkārtas situāciju simulācijām.

Gaisa aizsardzībai uzņēmumā ir izstrādāts:

- Instrukcija izmešu regulēšanai nelabvēlīgu meteoroloģisku apstākļu laikā vai sūdzību gadījumos SIA „Ventspils nafta” terminālā”;

Grunts un pazemes ūdeņu aizsardzībai ir izstrādāts:

- Civilās aizsardzības plāns, 8.1 un 8.2.pielikums *Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi*.

- Notikušos naftas vai naftas produktu noplūdes gadījumus reģistrē sistēmā “*Quality Online*”.

2000. gada jūnijā ekspluatācijā nodotais rekonstruētais uzņēmuma palīgdienestu komplekss ietver modernu ugunsdzēsēju depo ar pilnībā automatizētu dispečeru vadības centru. Par ugunsgrēka novēršanu un likvidēšanu ir atbildīgs uzņēmuma Ugunsdzēsības, glābšanas un apsardzes dienests, kurš saskaņā ar dienesta instrukcijām veic regulāras ugunsdzēsības aprīkojuma darbības pārbaudes, inspekcijas apgaitas visā uzņēmuma teritorijā, kā arī pārbauda praktiskās iemaņas regulāro kaujas mācību laikā. SIA “Ventspils nafta” termināls” ugunsdzēsības, glābšanas un apsardzes dienesta rīcībā ir tehnika un inventārs, kas paredzēts visu potenciālo avāriju un to seku likvidācijas pasākumiem.

Visi naftas produktu rezervuāri ir nodrošināti ar augšējā līmeņa un produkta temperatūras kontroles sistēmu, ar informācijas kanālu uz operatora pults. Visi rezervuāri aprīkoti ar ugunsdzēsības kontroles un brīdināšanas sistēmām. Visas tehnoloģiskās sūkņu stacijas un dzelzceļa estakādes aprīkotas ar ugunsdzēsības avārijas signāliekārtām.

Kā iespējamās rūpnieciskās avārijas uzņēmumā minams ugunsgrēks, naftas produktu tvaiku un gaisa maisījuma sprādziens ar sekojošu ugunsgrēku, naftas vai naftas produktu noplūde, vadības aparātūras sabojāšanās u.c.

Visas ražošanas un sadzīves telpas ir aprīkotas ar ugunsdzēsības signalizāciju. Visos gadījumos, kad tiek veiktas apkopes vai remonta darbības ar paaugstinātu ugunsbīstamības risku, darba izpildes vietā dežurē ugunsdzēsības, glābšanas un apsardzes dienesta ekipāža vai personāls.

5. nākotnes plāni – iekārtu plānotā paplašināšana, atsevišķu daļu vai procesu modernizācija:

Plānojot ilgtermiņa attīstību, arī turpmākajos gados paredzama SIA “Ventspils nafta” termināls” modernizācijas projektu īstenošana. Starp svarīgākajiem investīciju projektiem ir:

- naftas produktu tvaiku savākšana un rekuperācija no benzīna grupas produktu kraušanas tankkuģos operācijām muliņos;
- tvaiku savākšanas iekārtu izbūve benzīna iekraušanai autocisternās.